

KORT VERSLAG VOORJAARSBIJEENKOMST 1998

De voorjaarsbijeenkomst van de Vlinderwerkgroep Friesland vond plaats op dinsdag 14 april 1998 in het Natuurmuseum te Leeuwarden. De bijeenkomst werd, bij afwezigheid door ziekte van Philip Zeinstra, voorgezeten door Gerard Bergsma.

Aanwezig waren 22 leden. Afwezig met kennisgeving : 5 leden.

Na de opening wordt aan de aanwezigen gevraagd, of er nog vragen of opmerkingen over de nieuwsbrief zijn. Daarnaast wordt verzocht, of men tijdens de bijeenkomst wil nadenken over een nieuwe naam voor de nieuwsbrief. Tijdens de rondvraag wordt dan een stemming gehouden en de naam gekozen.

Er zijn een behoorlijk aantal ingekomen stukken, zoals nieuwsbrieven en jaarverslagen van diverse andere Nederlandse vlinderwerkgroepen. Verder is "Schubnieuws" nr. 2 gearriveerd. Dit is het blad van de Beneluxwerkgroep Nachtvlinders (macro's). Ook het eerste nummer van "Franje", het mededelingenblad van de sectie "Snellen" van de Nederlandse Entomologische Vereniging kwam binnen bij de secretaris. De sectie "Snellen" is een werkgroep, die gespecialiseerd is op het terrein van de micronachtvlinders.

Voorts wordt aandacht besteed aan de dagvlindervliegijdkalender voor de Benelux en aangrenzende gebieden, vervaardigd door Frans Hodzelmans, de bekende vlinderfotograaf. De kalender is verkrijgbaar bij de Vlinderstichting. Ook komen Henk en Auke Hunneman (zoons van ons lid Martin Hunneman) aan het woord, omdat zij handige streeplijsten voor dag- en nachtvlinders (macro's en micro's) en libellen hebben gemaakt. Een monnikenwerk, aangezien voor de samenstelling diverse vlinderlijsten en -boeken moesten worden doorgeworsteld. De dag- en nachtvlinders staan op de streeplijsten in alfabetische volgorde gerangschikt, zodat ze voor gebruik in het veld tijdens excursies en inventarisaties zeer hanteerbaar en gemakkelijk zijn.

Siep Sinnema laat het nieuwe overzicht van vlinderwaarnemingen in Friesland in 1996 zien en vertelt er iets over. Het is een uitgave van 14 pagina's geworden en is in feite dezelfde lijst, die in voorgaande jaren achterin de jaarverslagen van de Vlinderwerkgroep Friesland waren opgenomen. Het overzicht is een productie van Siep en Janny Sinnema en zal in principe ieder jaar verschijnen. U kunt dus doorgaan met het opsturen van gegevens naar de familie Sinnema te Hemrik.

Er zijn ook een aantal mededelingen. Onder andere over het project "nachtvlinders in het zonnetje" van de KNNV en de Vlinderstichting. Dit project is gestart in mei 1997 en duurt 2 jaar. 1998 is een breed publieksjaar. De secretaris heeft een stapel zoekkaarten bij zich, die door de leden kunnen worden meegenomen ter verspreiding onder familieleden, burens, kennissen, bij natuurverenigingen en dergelijke.

Op zaterdag 4 april 1998 is een afvaardiging van het bestuur van de Vlinderwerkgroep naar de regionale werkgroependag geweest. Dit werd gehouden in het bezoekerscentrum van Natuurmonumenten bij Sint-Jansklooster. De

jaarlijkse organisatie ligt in handen van de Vlinderstichting, die dan veel "inside" informatie verstrekt over haar activiteiten in het algemeen en richting landelijke vlinderwerkgroepen. Ook de internationale vlindersituatie komt tegenwoordig aan de orde. Verder is er tijd voor onderlinge uitwisseling van ervaringen tussen de vertegenwoordigers van de diverse vlinderwerkgroepen. Een zeer nuttige dag.

In het blad "Vlinders" nummer 1 van februari 1998 van de Vlinderstichting staat een lijst met deels gewijzigde Latijnse namen van dagvlinders, die in het vervolg zullen gelden. De wijzigingen zijn overeenkomstig de in 1996 gepubliceerde (en compleet bijgewerkte) lijst met alle wetenschappelijke namen van vlinders in Europa (door Karsholt & Razowski). Er zijn ook de nodige wijzigingen in de nomenclatuur van macro- en micronachtvlinders.

De leden worden nogmaals geattendeerd op de internetsite van de Vlinderwerkgroep Friesland, die kan worden bezocht via de site van de Vlinderstichting (<http://www.bos.nl/vlinderstichting>), of rechtstreeks naar de eigen site van de Vlinderwerkgroep (zie voor actueel adres de omslag van deze Nieuwsbrief).

De stand van zaken rond de dagvlinderatlas Friesland wordt nader toegelicht. De redactie bestaat uit Kars Veling van de Vlinderstichting, alsmede Piet Zumkehr en Philip Zeinstra van de Vlinderwerkgroep. Inmiddels is het schrijfwerk begonnen aan de hand van de projectbeschrijving annex blauwdruk. Tevens moeten er veel dia's worden gemaakt van vlinders en landschappen. De redactie van de atlas houdt afzonderlijk van het bestuur overleg. Verslagen van de atlasredactiebijeenkomsten worden gemaakt door de secretaris van de Vlinderwerkgroep. 1998 is een belangrijk schrijfsjaar. Wordt vervolgd.....

Daarna passeren enkele nieuwe vlinderboeken de revue, zoals:

1. Collins Field Guide, butterflies of Britain & Europe van Tom Tolman. Een Engelstalige veldgids, die een waardige opvolger is van de niet meer te verkrijgen Elseviers vlindergids van L.G. Higgins en N.D. Riley.
2. Band 2 van "Schmetterlinge und ihre Lebensräume" van de Schweizerische Bund für Naturschutz. Het eerste deel behandelt de dagvlinders, met uitzondering van de dikkopjes. Deel 2 bevat de dikkopjes (Hesperiidae), alsmede een aantal nachtvlinderfamilies. Een waarlijk schitterend boek met excellente foto's. Duitstalig.
3. De banden 5 en 6 van "Die Schmetterlinge Baden-Württembergs" met wespvlinders, beren en uilen. Wie met deze serie is begonnen, kan niet meer stoppen. Duitstalig. Deel 7 is in aantocht.
4. Voor de liefhebbers van microvlinders is er de nieuwe serie "Microlepidoptera of Europe" van Apollo Books. Er zijn nu 2 delen verschenen: volume 1 die de Pterophoridae (Vedermotten) behandelt en volume 2 waarin de Scythrididae aan de orde komen. Prachtige afbeeldingen van de vlinders. Engelstalig. Gelechiidae in voorbereiding.

De familie Sinnema laat zakjesdragers zien, waarvan de rupsen, als ze actief zijn, voor een deel uit de zakjes steken en daardoor goed zijn waar te nemen. Het gaat waarschijnlijk om *Pachytella villosella*, gevonden in Frankrijk.

Na de pauze vertelt de secretaris (met behulp van een aantal dia's) iets over het dagvlinderproject. Met name de activiteiten voor het laatste inventarisatiejaar worden belicht. Het is de bedoeling, dat een groepje vrijwilligers een aantal witte gebiedjes in Friesland gaat inventariseren. De deelnemers krijgen hiervoor een onkostenvergoeding van de Vlinderstichting. Janny Sinnema zal e.e.a. coördineren.

Siep Sinnema heeft een videocameraopstelling gerealiseerd, waarmee bijvoorbeeld geprepareerde vlinders, of andere kleine objecten (eitjes, poppen) haarscherp en uitvergroot op een televisiescherm kunnen worden getoond. Hij geeft ons een demonstratie. Het ziet er prachtig uit

De korte presentatie over "Groene Vlinders" komt in verband met tijdnood te vervallen. Maar wat in het vat zit, verzuurt niet. Dit item bewaren we voor een volgende keer.

Rondvraag: -de nieuwe naam van de Nieuwsbrief gekozen uit een achttal mogelijkheden. De meeste stemmen zijn voor "Flinterwille".

-Marten Zijlstra heeft met vleermuizen de ervaring, dat ze bij volle maan minder vliegen dan normaal; hij vraagt of de nachtvlinderliefhebbers hetzelfde merken bij de nachtvlinders. De meningen hierover zijn verdeeld. Wel iets om eens op te gaan letten.

Na de rondvraag wordt de bijeenkomst om 22.00 uur beëindigd.

Verslag - Gerard Bergsma.

Verslag van de excursie naar het Katlijker Schar op 9 mei 1998.

De werkschuur van It Fryske Gea, op het erf van beheerder Klaas Zoetendal, was het startpunt van de excursie; 16 deelnemers meldten zich rond twee uur 's middags op een prachtige zonnige dag. Na het uitwisselen van sterke verhalen over dag- en nachtwaarnemingen van de afgelopen weken (het leek toen nog een mooie zomer te worden.....) werd besloten het bosgedeelte ten zuiden van de werkschuur in te trekken. Zo'n tien verschillende soorten dagvlinders (Citroenvlinder, Klein geaderd Witje, Oranjetipje, Groentje, Boomblauwtje, Kleine Vos, Dagpauwoog, Landkaartje en Bont Zandoogje) werden op en langs de bospaden waargenomen. Hilco Meier kreeg een lamme arm van het ombuigen van frambozentwijgen, in de hoop hierin rupsen te ontdekken van de Frambozenwespevlinder. Helaas: geen enkele twijg bleek ten gevolge van vraat van de rupsen in de stengel af te breken en geleidelijk nam ook Hilco's enthousiasme voor deze vlindersoort af. Anderen liepen met stokken in het struikgewas te slaan, in de hoop hier nachtvlinders uit op te jagen. Dat wilde aanvankelijk niet zo lukken. Op een gedeelte van het Katlijker Schar met kruidenrijke graslanden waren die stokken niet eens nodig, want diverse exemplaren van de Dwerghuismoeder (*P. tenebrata*) vlogen hier spontaan rond; de rups hiervan leeft